

Analiza wielowymiarowa (MDA) polskiego Eurolektu i krajowych odmian języka administracyjnego: wymiary zróżnicowania

An MDA analysis of the Polish Eurolect and the national variety:
Dimensions of variation across institutional legal and administrative registers

---

ŁUCJA BIEL, KATARZYNA WASILEWSKA, DARIUSZ KOŹBIAŁ
INSTYTUT LINGWISTYKI STOSOWANEJ
UNIwersytet Warszawski

Zespół EUMultiLingua

Łucja Biel

Dariusz Koźbiał

Katarzyna Wasilewska

Eurolekt

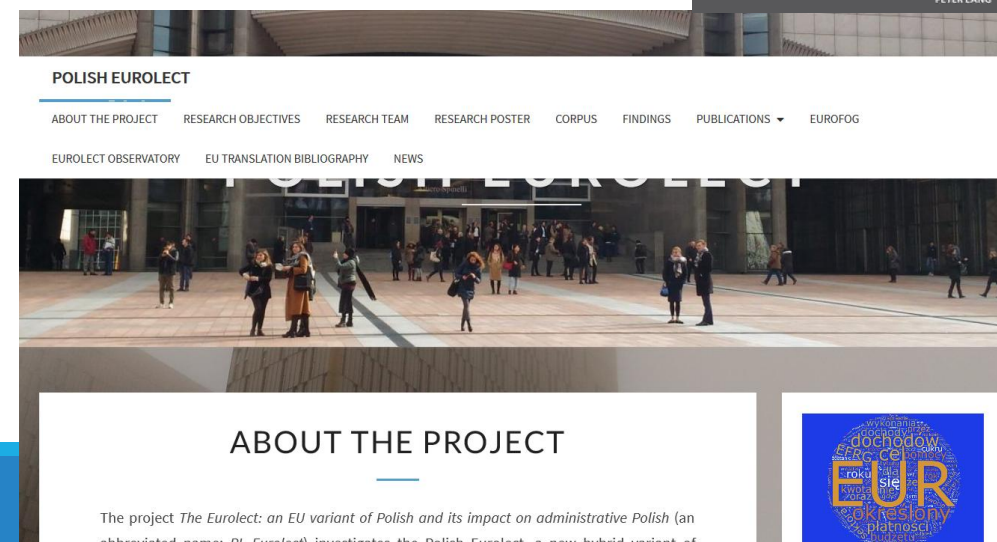
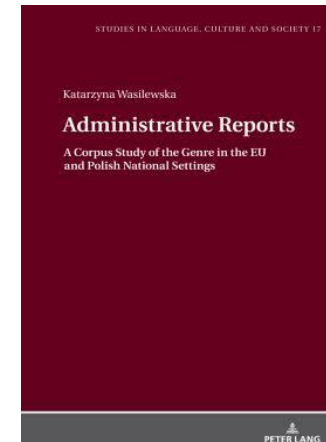
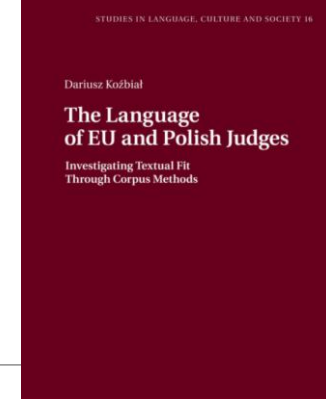
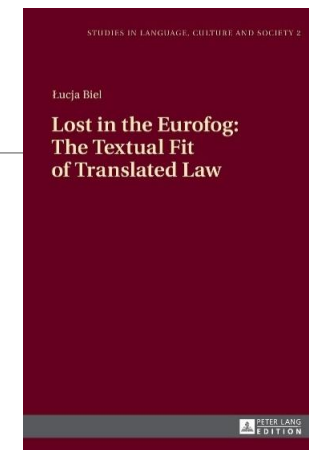

- UE – ekstremalna wielojęzyczność, 24 języki urzędowe
- Eurolekt: „*constrained language*”
  - **hybrydowa** odmiana języka administracyjnego powstająca w instytucjach UE, realizująca potrzeby językowe UE jako organizacji ponadnarodowej
  - współtworzona przez tłumaczy i prawników-lingwistów
  - Ma 24 równoległe „**lustrzane**” realizacje w językach urzędowych UE; duży wpływ EN i FR
  - Skomplikowany **wieloetapowy** i **wielojęzyczny** proces tworzenia tekstów – „**filtrowanie**” przez różne języki: “the extreme visibility of the ‘translatedness’” (Koskinen 2000).

Badania nad polskim eurolektem

- *Jak eurolekt różni się od krajowego języka administracyjnego?*
- *Jak eurolekt jest zróżnicowany wewnątrznie?*
- *Jakie czynniki kształtują eurolekt?*
- *Jak eurolekt zmienia się w czasie?*
- *Jak eurolekt wpływa na polszczyznę administracyjną?*

Analiza MDA

Wymiary różnicowania
(*Linguistic Variation*)

Czym jest analiza wielowymiarowa **MDA** (multidimensional analysis)?

- **Metoda statystyczna** opracowana przez Douglasa Bibera w 1988 r., początkowo do badania różnic pomiędzy językiem mówionym a pisanym, następnie rozwinięta i używana w badaniach nad różnicami pomiędzy odmianami tekstów (text varieties)

- Trzy etapy:

1) Zliczanie cech leksykalnych

2) Analiza czynnikowa

3) Identyfikacja wymiarów

- ujęcie **mikro** -> szczegółowa analiza cech językowych + ujęcie **makro** -> układ (konfiguracja) rejestrów

- **MDA Bibera** (6 wymiarów (dimensions), gotowy szablon) vs. **MDA od podstaw** (podejście indukcyjne w badaniach eksploracyjnych)

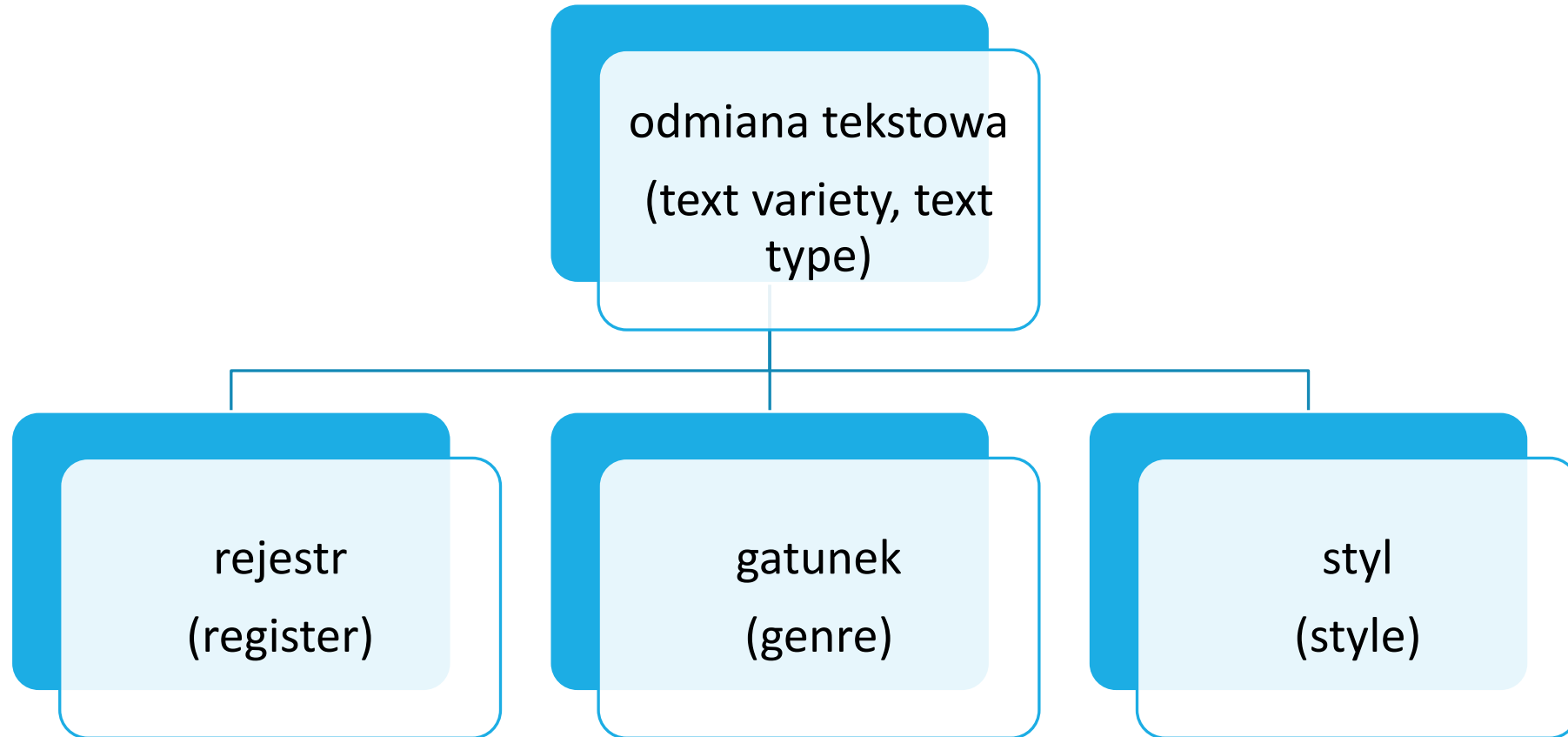
- większość badań dot. j. angielskiego lecz istnieją również w innych językach, np. koreańskim, hiszpańskim, czeskim – brak polskiego

- bardzo rzadko wykorzystywane w dyskursie instytucjonalnym i w przekładoznawstwie

Odmiany tekstowe

MDA od podstaw

Procedura:

1. Przygotowanie korpusu
2. Wybór zmiennych językowych
3. Pozyskanie obserwacji z każdego tekstu
4. Wyodrębnienie czynników
5. Interpretacja czynników i przekształcenie ich w wymiary

Narzędzia:

- **Sketch Engine** tagset NKJP (stop listy, wykorzystanie tagów, wyszukiwania przy użyciu CQL (corpus query language))
- **Lancaster Stats Tools** (Brezina 2018) <https://corpus-stats.lancs.ac.uk/>

1. Przygotowanie korpusu

Punkt wyjścia:

Gatunkowy korpus porównawczo-równoległy w ramach projektu PL EUROLECT:

- 4 główne gatunki komunikacji instytucjonalnej: [akty prawne](#), [wyroki](#), [sprawozdania administracyjne](#), [strony internetowe](#)
- Teksty unijne i krajowe z okresu 2011-2015

Analiza wielowymiarowa MDA:

Próbkowanie korpusu w celu otrzymania tekstów o zrównoważonej długości (1000-5000 tokenów, za Cvrček et al., 2020; 2021) aby uniknąć zniekształcenia rozkładu prawdopodobieństwa w poszczególnych podkorpusach:

- odrzucenie obserwacji odstających (outlierów; tekstów o długości ponad 3 odstępy ćwiartkowe od skrzynki na wykresie skrzynkowym) oraz dzielenie w aktach prawnych, wyrokach, sprawozdaniach;
- połączenie lub dzielenie tekstów stron internetowych

Losowy wybór próbek do progu 300K tokenów/korpus

Korpus Eurolekt

Corpus	tokens SE	mean	median	min	max	texts
EU PL Legislation 1: Regulations	2 196 590	2 375	143	40	197 531	925
EU PL Legislation 2: Directives	885 080	9 620	6 155	130	74 611	92
Total	3 081 670	3 030	143	40	197 531	1 017
PL Legislation: Statutes	1 902 732	14 094	8 261	54	110 693	135
EU PL Judgments 1: Court of Justice	5 453 189	6 079	5 257	1 637	25 840	897
EU PL Judgments 2: General Court	5 230 696	13 622	10 258	1 508	72 568	384
Total	10 683 885	8 340	6 172	1 508	72 568	1 281
PL Judgments: Supreme Court	7 799 179	3 042	2 700	480	17 387	2 564
EU PL Reports: EU institutions	2 716 646	5 455	4 606	409	60 139	498
PL Reports: Polish institutions	2 946 220	26 784	17 045	762	155 502	110
EU PL websites: EU institutions	759 922	777	493	22	4 867	978
PL websites: Polish institutions	732 262	617	318	16	17 050	1 186

Korpus Eurolekt MDA

FINAL CORPUS 300K	words SE	tokens SE	mean tokens	median tokens	min tokens	max tokens	texts
EU PL Legislation 1: Regulations	241 990	300 213	3 228	3 397	1 031	4 910	93
EU PL Legislation 2: Directives	247 521	300 566	3 536	3 681	1 043	4 992	85
PL Legislation: Statutes	221 798	300 124	4 168	4 275	1 151	4 996	72
EU PL Judgments 1: Court of Justice	236 795	300 531	3 536	3 481	2 508	4 928	85
EU PL Judgments 2: General Court	236 523	300 125	4 002	4 021	2 917	4 987	75
PL Judgments: Supreme Court	238 818	300 236	2 566	2 501	1 065	4 892	117
EU PL Reports: EU institutions	246 854	300 142	3 450	3 566	1 064	4 865	87
PL Reports: Polish institutions	220 571	301 507	4 568	4 718	3 062	4 999	66
EU PL websites: EU institutions	250 306	301 177	2 215	2 181	1 024	3 817	136
PL websites: Polish institutions	247 784	300 708	2 387	2 382	1 065	4 650	126

2. Wybór zmiennych językowych

- Brak wcześniejszych MDA dla j. polskiego
→ Standardowe zmienne MDA dopasowane do j. polskiego + kategorie na podstawie funkcji dyskursywnych opartych na naszych wcześniejszych badaniach (np. Biel, 2014; Koźbiał, 2020; Wasilewska, 2021)

- Najlepiej min. 5 razy więcej tekstów niż zmiennych – cech językowych (Biber, 1988: 65)

→ 92 zmienne – 942 teksty

Częstotliwość i rodzaje części mowy

Rzeczowniki odczasownikowe

Czasowniki: czasowniki według czasów i osób; czasowniki modalne; imiestłowy

Bezosobowość: strona bierna, konstrukcje bezosobowe

Zaimki: osobowe, nieokreślone, wskazujące, uogólniające

Spójniki podrzędne i współrzędne

Przymyki złożone według funkcji

Liczebniki

Typy zdań: rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe

Nawigacja tekstowa: wyrażenia deiktyczne, nawigacyjne i organizujące tekst

Zdania warunkowe i konstrukcje hipotetyczne

Wykładniki **celu**

Wykładniki **uzasadnienia**

Wykładniki **przyczynowości i wnioskowania**

Wykładniki **przyzwolenia i kontrastu**

Wykładniki **negacji**

Wykładniki **dodawania i alternatywy**

Wykładniki **wyjaśniania i egzemplifikacji**

Konstrukcje zakotwiczące

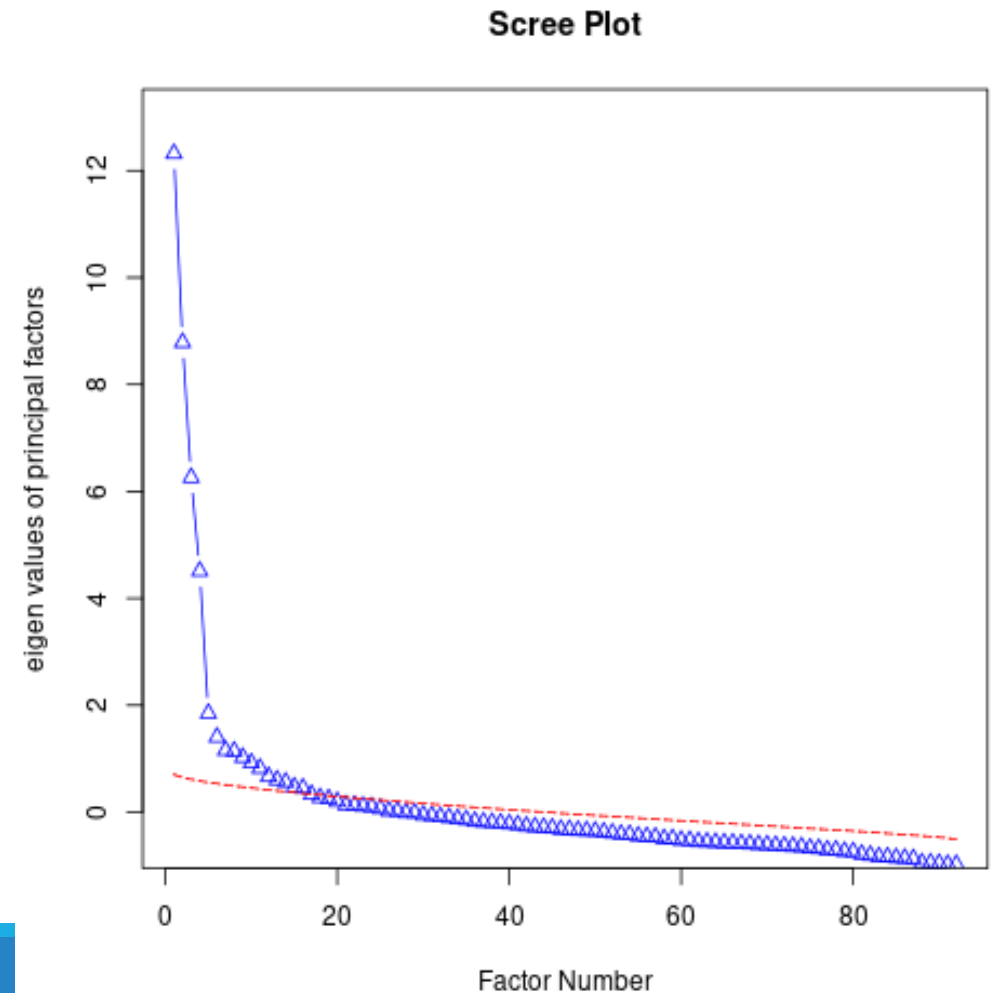
Przysłówki modalne postawy

3. Pozyskanie obserwacji z każdego tekstu

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1	FilenameABI	Filename	Register	N_f	N_NF	N_t	V_f	V_NF	V_t	Adj_f	Adj_NF	Adj_t	Adv_f	Adv_NF	Adv_t	Con_f
2	EU_L_R_1	2011R1012011PL	EU_legis_R	635	38,77	226	96	5,86	46	410	25,03	130	26	1,59	13	178
3	EU_L_R_2	2011R10772011PL_1	EU_legis_R	1208	43,58	279	178	6,42	77	557	20,09	150	54	1,95	15	173
4	EU_L_R_3	2011R11692011PL_2	EU_legis_R	1297	39,29	308	223	6,76	67	752	22,78	221	64	1,94	29	215
5	EU_L_R_4	2011R1812011PL_1	EU_legis_R	901	42,52	240	135	6,37	44	458	21,61	171	42	1,98	18	177
6	EU_L_R_5	2011R2112011PL	EU_legis_R	1111	40,83	246	229	8,42	107	608	22,34	159	56	2,06	18	144
7	EU_L_R_6	2011R3272011PL	EU_legis_R	535	42,16	169	93	7,33	36	270	21,28	118	16	1,26	11	60
8	EU_L_R_7	2011R4922011PL	EU_legis_R	1364	43,01	336	212	6,69	85	719	22,67	198	45	1,42	24	204
9	EU_L_R_8	2011R632011PL	EU_legis_R	598	42,68	154	96	6,85	48	294	20,99	104	20	1,43	9	79
10	EU_L_R_9	2011R6772011PL_1	EU_legis_R	1099	45,75	278	149	6,20	57	573	23,86	169	35	1,46	16	130
11	EU_L_R_10	2011R6772011PL_2	EU_legis_R	1122	48,74	267	140	6,08	64	530	23,02	166	18	0,78	13	111
12	EU_L_R_11	2011R6922011PL	EU_legis_R	756	42,91	205	114	6,47	52	382	21,68	142	34	1,93	16	88
13	EU_L_R_12	2012R10242012PL	EU_legis_R	1621	44,34	301	252	6,89	89	802	21,94	200	82	2,24	31	193
14	EU_L_R_13	2012R10262012PL	EU_legis_R	560	38,17	174	94	6,41	43	390	26,58	132	25	1,70	11	93
15	EU_L_R_14	2012R11512012PL_1	EU_legis_R	1254	38,63	283	222	6,84	84	757	23,32	223	53	1,63	22	272
16	EU_L_R_15	2012R11512012PL_2	EU_legis_R	1136	38,59	244	216	7,34	78	729	24,76	186	82	2,79	24	182
17	EU_L_R_16	2012R11512012PL_3	EU_legis_R	1279	40,68	260	253	8,05	105	681	21,66	180	58	1,84	22	201
18	EU_L_R_17	2012R12152012PL_2	EU_legis_R	1454	38,11	254	335	8,78	110	858	22,49	187	75	1,97	24	217
19	EU_L_R_18	2012R12572012PL	EU_legis_R	992	40,23	229	141	5,72	63	646	26,20	145	41	1,66	17	104
20	EU_L_R_19	2012R2072012PL	EU_legis_R	595	40,61	171	99	6,76	43	308	21,02	114	32	2,18	18	91
21	EU_L_R_20	2012R2362012PL_3	EU_legis_R	1362	40,75	276	262	7,84	97	708	21,18	184	55	1,65	20	248
22	EU_L_R_21	2012R2672012PL_1	EU_legis_R	1362	41,05	324	158	4,76	54	674	20,31	167	64	1,93	13	391
23	EU_L_R_22	2012R2672012PL_3	EU_legis_R	1170	37,95	297	180	5,84	71	697	22,61	191	60	1,95	20	360
24	EU_L_R_23	2012R3892012PL_1	EU_legis_R	1184	39,70	243	211	7,08	73	807	27,06	159	56	1,88	17	169
25	EU_L_R_24	2012R5472012PL	EU_legis_R	361	41,64	130	50	5,77	25	194	22,38	85	6	0,69	6	26

4. Wyodrębnienie czynników

- Na podstawie wykresu osypiska – punkt załamania (kolano)
  - ~5-6 (wartość własna poniżej 2)
  - Czynniki 5 i 6 pominięto, gdyż ich siła była niewystarczająca do rzetelnej interpretacji
- Ostatecznie 4 wymiary

5. Interpretacja czynników i przekształcenie ich w wymiary

- I wymiar różnicowania: **argumentacja vs. informacja**
- II wymiar różnicowania: **angażujący instruktaż vs. zdystansowany autorytet**
- III wymiar różnicowania: **preskryptywność vs. narracja**
- IV wymiar różnicowania: **bogactwo leksykalne**

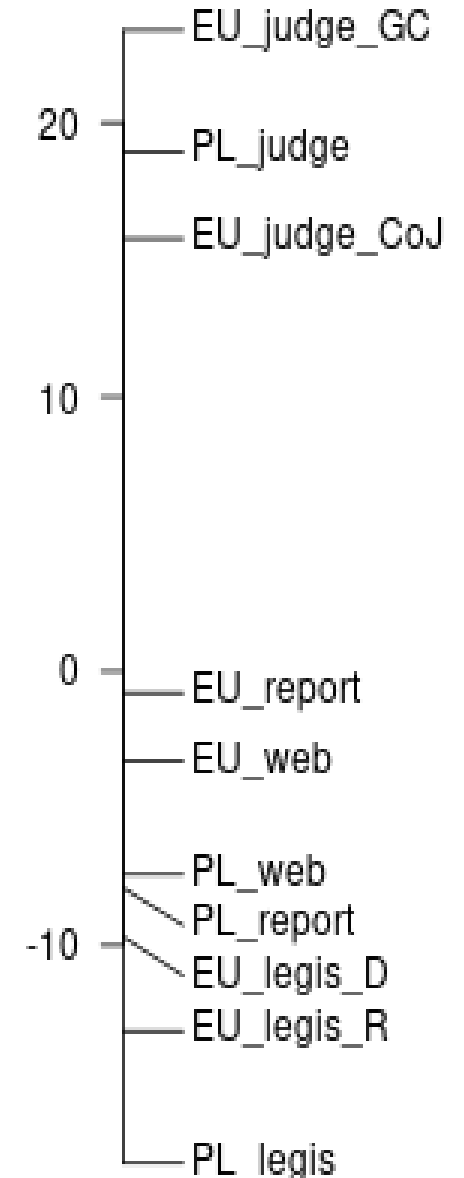
I wymiar różnicowania: Argumentacja vs. informacja

- Zmienne o wysokich dodatnich współczynnikach (wskaźniki przyczynowości służące wnioskowaniu i uzasadnianiu, wzorce nadające strukturę argumentacji i rozumowaniu, wykładniki postaw/stanowisk) → silnie oceny/wartościujący charakter dyskursu poparty obiektywnym, bezosobowym autorytetem
- Zmienne o ujemnych współczynnikach (rzeczowniki, przymiotniki, nawigacja tekstowa) → tekst bogaty w informacje, zawierający różnicowaną terminologię oraz odniesienia międzytekstowe i wewnątrztekstowe

Code	Variable	Factor loadings
InferMark	Causal markers expressing inference	0.960
InferenceALL	Causal markers expressing inference and cause-effect prepositions (total)	0.910
Justification	Causal markers expressing justification	0.881
Con_t	Conjunctions – types	0.754
AdversativeALL	Contradictory prepositions and adversative coordinators (total)	0.712
Neg	Negation markers	0.668
Należy	Impersonal modal verb <i>należy</i> “should”	0.665
PronDef	Demonstrative pronouns	0.657
Para_adv_coor_adv	Adversative coordinators and adverbials	0.597
TextOrg	Text organization (metadiscursive) markers	0.591
Past3rd	Past tense, 3 rd person	0.583
PronDefNP	Demonstrative pronouns with nouns	0.574
CPrep_EpMod	Epistemic modality prepositions	0.572
CauseEffectPrep	Cause and effect prepositions	0.547
SubExclAby	Subordinators	0.522
StanAdvHigh	High-level stance adverbials	0.514
Nmoc_Nmozna	Possibility/permission modal verbs <i>móc można</i> “may” with negation	0.484
CPrep_Contra	Contradictory prepositions	0.481
StanAdvALL	Stance adverbials (total)	0.480
PresPartic	Present participle <i>-ąc</i>	0.444
PersPron3	Personal pronouns, 3 rd person	0.440
ConcSub	Concessive subordinators	0.357
ConcessionALL	Concessive subordinators and propositions (total)	0.354
TextNav	Textual navigation patterns referring to legal provisions	-0.354
Para_alt_coor_con	Alternative coordinating conjunctions	-0.395
N_f	Nouns – frequency	-0.399

I wymiar zróżnicowania: Argumentacja vs. informacja

- Wyroki Sądu (rozstrzyganie sporów) są najbardziej argumentacyjne; wyroki Trybunału Sprawiedliwości (zawierające wytyczne dotyczące wykładni prawa UE) są nieco mniej argumentacyjne, ale zachowują zdecydowany ton → styl deklaratywny.
- Dyrektywy UE są bogatsze w argumentację niż polskie ustawy; polskie ustawodawstwo ma charakter głównie informacyjny (brak uzasadnień).
- Strony internetowe plasują się mniej więcej pośrodku.
- Teksty unijne są ogólnie bogatsze w argumentację niż polskie.

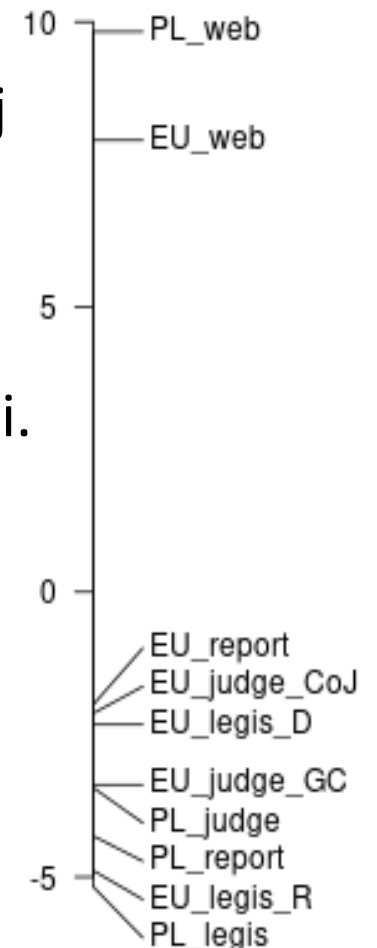
II wymiar różnicowania: angażujący instruktaż vs. zdystansowany autorytet

- Zmienne o wysokich dodatnich ładunkach (czasowniki w 2. osobie, zaimki osobowe, tryb rozkazujący, konstrukcje warunkowe) → **zindywidualizowane przewodnictwo**, pozycjonujące instytucję jako doradcę:
  - bezpośrednio zwracanie się do odbiorcy i indywidualizowanie komunikacji
  - skracanie dystansu instytucjonalnego (obecność nadawcy)
  - tworzenie dynamicznego, zorientowanego na działanie stylu
  - angażowanie odbiorcy poprzez dialogiczność
- Zmienne o ujemnych ładunkach (strona bierna, deiksa tekstowa) → **zdepersonalizowany, autorytatywny styl**, służący budowaniu autorytetu prawnego, kondensacji informacji oraz rozstrzygnięciu konfliktów między przepisami. Ekspozuje on **autorytet, racjonalność i legitymizację**.

Code	Variable	Factor loadings
Pres2nd	Present tense, 2 nd person	0.886
PersPron2	Personal pronouns, 2 nd person	0.859
Cond_conj	Conditional conjunctions, e.g. <i>jeśli</i> "if"	0.853
Fut2nd	Future tense, 2 nd person	0.824
V_f	Verbs – frequency	0.766
ConditionalsALL	Conditional patterns (total)	0.755
Impt	Imperative	0.699
Musi	Modal verb <i>musieć</i> "must"	0.678
ModalsALL	Modal verbs (total)	0.599
Fut3rd	Future tense, 3 rd person	0.537
Past2nd	Past tense, 2 nd person	0.528
PersPron1	Personal pronouns, 1 st person	0.522
InterrogCl	Interrogative clauses	0.512
Past1st	Past tense, 1 st person	0.434
Pres1st	Present tense, 1 st person	0.390
AdjPartPas	Passive adjectival participles	-0.354
TextALL	Text deixis, navigation, and organisation (total)	-0.377

II wymiar różnicowania: angażujący instruktaż vs. zdystansowany autorytet

- Strony internetowe są najbardziej zaangażowane, zwłaszcza polskie strony rządowe; strony unijne są nieznacznie bardziej formalne i mniej spersonalizowane.
  - Akty prawne są skrajnie zdystansowane, z wyjątkiem bardziej elastycznych dyrektyw.
  - Sprawozdania UE są bardziej angażujące niż ich polskie odpowiedniki.
  - Orzeczenia Trybunału (w post. prejudycjalnych) wykazują pewną dialogiczną, ponieważ Trybunał wchodzi w interakcję z organami krajowymi.
-
- **Większość komunikacji instytucjonalnej pozostaje jednak zdystansowana.**

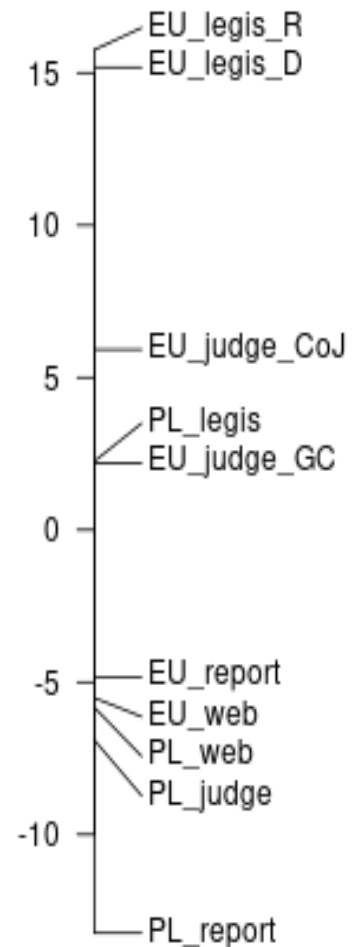
III wymiar różnicowania: preskryptywność vs. narracja

- Ukazuje kontrast między stylem pisania zorientowanym na teraźniejszość i przyszłość, charakteryzującym się precyzją odniesień i normatywnością a bardziej opisowym i narracyjnym stylem zorientowanym na przeszłość
- Zmienne o wysokich dodatnich ładunkach (przyimki deiksy tekstowej, schematy nawigacyjne, imiesłowy bierne) → precyzyjne odniesienia prawne, umacnianie autorytetu prawnego, legitymizacja normatywnego charakteru tekstów, funkcje performatywne
- Zmienne o ujemnych ładunkach (wysoka częstotliwość rzeczowników) → narracja opisowa zorientowana na przeszłość, teksty bogate w informacje; dyskurs ma charakter opisowy, a nie nakazowy.

Code	Variable	Factor loadings
TextALL	Text deixis, navigation, and organization (total)	0.763
CPrep Deixis	Text deixis prepositions	0.658
Para alt coor con	Alternative coordinating conjunctions	0.621
Pres3rd	Present tense, 3 rd person	0.618
TextNav	Textual navigation patterns referring to legal provisions	0.587
Cond qual cl	Qualifying conditional clauses, e.g. <i>w przypadku</i> “in the case of” with complementizers	0.559
DeixisNP	Adjectival deictic markers with nouns	0.552
Cond fram cl	Framing conditional clauses, e.g. <i>pod warunkiem</i> “on condition” with complementizers	0.520
AdjPartPas	Passive adjectival participles	0.494
PassiveALL	Passives (total)	0.492
ConditionalsALL	Conditional patterns (total)	0.473
PronDefNP	Demonstrative pronouns with noun	0.471
SubExclAby	Subordinators	0.470
Adj f	Adjectives – frequency	0.394
ImpSie	Impersonal present tense pattern “się”	0.387
PronGen	Generalizing pronouns	0.385
Con f	Conjunctions – frequency	0.381
PronDef	Demonstrative pronouns	0.358
ImprsALL	Impersonal patterns (total)	0.353
Past3rd	Past tense – 3 rd person	-0.365
N f	Nouns - frequency	-0.528

III wymiar zróżnicowania: preskryptywność vs. narracja

- Akty prawne UE mają najbardziej preskryptywny charakter spośród wszystkich rodzajów tekstów → silna **preskryptywność i legitymizacja** jako cechy charakterystyczne stylu redagowania w ramach UE; polskie akty prawne mają mniej preskryptywny charakter w porównaniu z aktami prawnymi UE
  - Polskie wyroki mają silnie narracyjny charakter ze względu na sposób przedstawiania historycznych aspektów spraw; wyroki UE mają bardziej preskryptywny charakter, ponieważ mają charakter deklaracyjny.
  - **Hybrydowość wywołana poprzez proces tłumaczenia**; niektóre cechy o wysokich ładunkach dodatnich (np. zaimki wskazujące, forma bierna) są traktowane jako interferencja z języka angielskiego.
- **Unijny styl redagowania skłania się bardziej ku preskryptywności, podczas gdy krajowy styl redagowania bardziej ku opisowości i przytaczaniu faktów**

IV wymiar zróżnicowania: bogactwo leksykalne

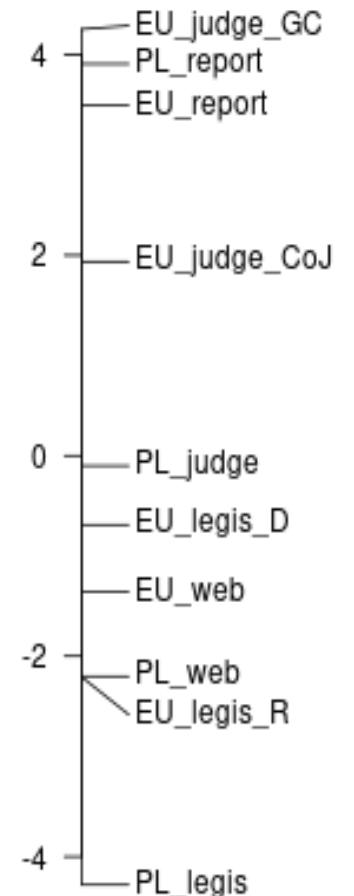

- Miara bogactwa leksykalnego
- Wysokie bogactwo leksykalne = wiele typów rzeczowników/przymiotników.
- Niskie bogactwo leksykalne = formuliczny język oraz utarte schematy językowe o ograniczonym wykorzystaniu synonimów

Code	Variable	Factor loadings
Adj_t	Adjectives – types	0.981
N_t	Nouns – types	0.904
Adv_t	Adverbs – types	0.748
V_t	Verbs – types	0.741
Prep_t	Prepositions – types	0.699
Con_t	Conjunctions – types	0.351

IV wymiar różnicowania: bogactwo leksykalne

- Sprawozdania (UE + PL) cechują się największym różnicowaniem leksykalnym; wyroki również osiągają wysokie wartości ze względu na różnicowaną tematykę i argumentację.
- Akty prawne wykazują najniższy poziom bogactwa leksykalnego — formuliczny charakter.
- Strony internetowe wykazują zaskakująco niski poziom, mimo większej swobody sprzyjającej różnicowaniu.
- Teksty unijne są ogólnie bardziej różnicowane leksykalnie niż ich polskie odpowiedniki → tłumaczenie wprowadza niepożądane różnicowanie leksykalne w instytucjonalnych rejestrach prawnych.

Wnioski

MDA skutecznie **odwzorowuje różnicowanie funkcjonalnie zbliżonych dyskursów instytucjonalnych**: wskazuje na odmienne sposoby komunikacji instytucji ponadnarodowych i krajowych → Teksty unijne cechują się **hybrydowością wywołaną przez proces tłumaczenia** i różnią się od polskich odpowiedników

- Akty prawne i orzeczenia UE charakteryzują się większym stopniem normatywności, częstszym odwoływaniem się do przepisów prawnych oraz bardziej argumentacyjną strukturą w porównaniu z polskimi odpowiednikami. Strony internetowe UE zawierają mniej elementów angażujących odbiorcę (*engagement*) i strategii wyjaśniających, natomiast sprawozdania UE preferują mniej zdystansowany styl.
- Teksty UE mogą wydawać się polskim odbiorcom bardziej zdystansowane, schematyczne i mniej naturalne
- Tam, gdzie jest to możliwe, tłumaczenia unijne powinny w większym stopniu być dostosowane do krajowych konwencji prawnolingwistycznych, aby poprawić ich naturalność, zrozumiałość i zwiększyć zaangażowanie odbiorców

Ograniczenia

- MDA wymaga podjęcia szeregu subiektywnych decyzji metodologicznych, np., dobór zmiennych, liczba wyodrębnianych czynników czy interpretacja wymiarów (cf. Goulart & Wood 2021) → researcher bias
- Analiza oparta na jednym języku ogranicza możliwość porównań międzyjęzykowych.
- Dla języka polskiego nie ma dedykowanego tagera MDA, a ogólne tagery POS są mniej precyzyjne w przypadku złożonych wielowarstwowych kategorii.
  - Lepsze, opracowane w przyszłości narzędzia mogłyby zwiększyć precyzję i porównywalność badań.

Thank you!

Comments?
Suggestions?
Questions?

References: Biel, Wasilewska, Koźbiał (2026) „Dimensions of variation across institutional legal and administrative registers: An MDA analysis of the Polish Eurolect and the national variety.” *International Journal of Corpus Linguistics*.